

НАРОДНО СЪБРАНИЕ	
Вх. №	52-654-06-1156
Дата:	24 / 10 / 2026 г.

18. 26
P/

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Министър на здравеопазването

27.10.2026 г.

X 02-01-295/27.10.2026

Signed by: Elizabeta Svetoslavova Ruseva

ЧРЕЗ

МИХАЕЛА ДОЦОВА

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА

52-ТО НАРОДНО СЪБРАНИЕ

ДО

АЛЕКСАНДЪР СИМИДЧИЕВ

НАРОДЕН ПРЕДСТАВИТЕЛ ОТ

ПАРЛАМЕНТАРНАТА ГРУПА НА ДЕМОКРАТИЧНА БЪЛГАРИЯ

На Ваш изх. № 52-654-06-1156/15.10.2026 г.

На наш вх. № 02-01-295 от 16.10.2026 г.

Относно: *постъпили данни в Информационната база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу*

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ДОЦОВА,

УВАЖАЕМИ Д-Р СИМИДЧИЕВ,

Във връзка с поставения от д-р Александър Симидчиев въпрос относно постъпилите данни в Информационната база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу в НЗИС, капацитетът на НЦОЗА за анализ и подаването на онкологични данни към Европейската информационна система за рака (ECIS), Ви информирам:

Към настоящия момент Националната здравноинформационна система (НЗИС) предоставя възможност за генериране на обобщена статистическа справка за регистрираните и новооткритите случаи на онкологични заболявания в Република България.

Справката е разработена на базата на досегашния формат на статистическа отчетност, използван от Националния център по обществено здраве и анализи (НЦОЗА). Тя обхваща броя на регистрираните и новооткритите случаи, групирани по локализация на новообразуванията и диагностични кодове от групите С и D по Международната класификация на болестите, десета ревизия (МКБ-10).

Справката позволява извличане на обобщен брой уникални записи съгласно заложената методика, с възможност за филтриране по: административна област; календарна година; възрастова група – под 18 години и 18 и повече години. Този подход осигурява количествена информация и възможност за сравнение между отделните области и отчетни периоди.

Същевременно настоящият формат използва само част от аналитичния потенциал на НЗИС. Системата разполага с медицински данни, които позволяват значително по-детайлен анализ на характеристиките на заболяванията, здравословното състояние на пациентите, проведеното лечение и използването на здравни услуги.

Основното предимство на НЗИС е, че информацията не се ограничава до регистрацията на конкретна диагноза, а обхваща множество медицински документи и здравни събития, свързани с отделния пациент. В електронното здравно досие се съхраняват постъпилите в системата данни за медицински прегледи, поставени диагнози, придружаващи заболявания, направления, медико-диагностични изследвания, хоспитализации, електронни рецепти и други медицински дейности.

Това позволява проследяване на здравните събития във времето и анализ на връзките между тях. При пациентите с онкологични заболявания могат да бъдат изследвани както характеристиките на основното заболяване, така и съпътстващите медицински състояния, проведените диагностични и лечебни дейности и последващото наблюдение.

Допълнителен потенциал създава специализираната национална информационна база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу, която е част от НЗИС и е в процес на имплементация от медицинските софтуери. Към настоящия момент към НЗИС са интегрирани четири софтуерни компании. Техническата възможност за подаване на данни е налична за всички лечебни заведения, които използват техните системи.

За специализираната база е предвидено структурирано събиране на информация за характеристиките на тумора, стадия на заболяването, проведеното лечение, терапевтичния отговор и проследяването на пациентите.

Информационната база данни за лицата със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу има възможности за изпълнение на допълнителни аналитични справки.

Съществува възможност за разширяване на критериите за филтриране и групиране на информацията чрез: възраст (анализ по конкретна възрастова група, петгодишни или десетгодишни интервали и потребителски зададен възрастов диапазон); пол (проследяване на различията в честотата на диагностициране, възрастовата структура и използването на медицински услуги при мъжете и жените); териториален обхват (анализ по области, общини, населени места и други географски групирания при наличие на необходимите данни и спазване на изискванията за защита на личната информация); относителни показатели (изчисляване на показатели на 100 000 души население и възрастово стандартизирани коефициенти, осигуряващи по-коректна съпоставимост между различните територии). Тези възможности ще позволят по-детайлно изследване на разпределението на онкологичните заболявания, установяване на

регионални различия и идентифициране на териториални концентрации, които не се открояват при анализа само на областно ниво.

Националната здравноинформационна система позволява свързване на регистрираните онкологични диагнози с други заболявания, отразени в медицинската документация на същите пациенти, което дава възможност за анализ на съпътстващите заболявания и общото здравословното състояние на лицата. На тази основа могат да бъдат разработени справки за: честотата на съпътстващи заболявания (захарен диабет, артериална хипертония, сърдечносъдови, белодробни, бъбречни, метаболитни и други заболявания по кодове на МКБ); наличието на комбинации от две или повече придружаващи заболявания; разпределението на съпътстващите заболявания според онкологичната диагноза, възрастта, пола и региона; връзката между придружаващите заболявания и честотата на хоспитализациите, използването на медицински услуги и медикаментозната терапия.

Например може да се анализира какъв дял от пациентите с определена онкологична диагноза имат едновременно диабет и сърдечно-съдово заболяване, каква е възрастовата им структура и дали при тях се наблюдава по-интензивно използване на здравни услуги.

Друга основна възможност за надграждане е анализът на диагностичните и лечебните дейности при пациентите с онкологични заболявания. Чрез наличните данни за електронни предписания, медицински прегледи, диагностични изследвания, хоспитализации и процедури могат да бъдат разработени справки за: медикаментозна терапия (приложени лекарствени продукти и терапевтични подходи; диагностична дейност (вид и честота на проведените прегледи и изследвания); хоспитализации (брой и честота на хоспитализациите и проведените медицински процедури); последващо наблюдение (проследяване на медицинските дейности след поставяне на диагнозата и провеждане на лечение).

Информацията също така може да бъде анализирана по вид онкологично заболяване, възраст, пол, регион и отчетен период, като при наличие на структурирани данни от специализираната онкологична база анализът може да бъде допълнително разширен.

Към момента 39 лечебни заведения за болнична помощ попълват данни за онкологичните заболявания, като НЗИС е проектирана така, че да обхваща и данните от извънболничната медицинска помощ.

Справката, налична за НЦОЗА, съдържа следното: област, наименование и локализация по МКБ; шифър – фиксиран номер, подреден съгласно утвърдения формат на НЦОЗА; брой прегледи, хоспитализации и направления с диагнозата (всичко, мъже, жени); уникален брой пациенти с прегледи, хоспитализации и направления с диагнозата (всичко, мъже, жени); уникален брой новорегистрирани пациенти с прегледи, хоспитализации и направления с диагнозата (всичко, мъже, жени).

В Националния център за обществено здраве и анализи е създадена експертна работна група, която осъществява дейностите по администриране на информационната база данни със злокачествени новообразувания и карцином ин ситу, като извършват анализ на постъпващите данни, оценка и подобряване на тяхното качество, включително по отношение на развитието и разширяването на аналитичния обхват на системата.

За подаването на данни към Европейската информационна система за рака (ECIS) при всяка кампания не е установено общо задължение по правото на ЕС България да подава данни.

Необходимо е разграничаване на задължението за регистриране на онкологичните заболявания на национално ниво и предоставянето на тези данни на европейско ниво. Според официалния протокол за събиране на данни за ECIS сътрудничеството се организира от Съвместния изследователски център на Европейската комисия (JRC) и Европейската мрежа на раковите регистри (ENCR). Данните се подават от популационните ракови регистри за изчисляване на съпоставими европейски показатели. Европейската мрежа на раковите регистри е мрежа за сътрудничество между раковите регистри, а участието в нея по принцип е доброволно.

Протоколът за подаване на данни към Европейската информационна система за рака от ноември 2025 г. урежда техническите изисквания и процедурите за подаване на данни, но сам по себе си не доказва наличието на общо законово задължение за България да подава данни ежегодно.

Задълженията на лечебните заведения и компетентните органи да регистрират и отчитат онкологичните заболявания са уредени в националното законодателство.

С уважение,

27.10.2026 г.

X

Signed by: Katya Georgieva Ivkova

КАТЯ ИВКОВА

Министър на здравеопазването